

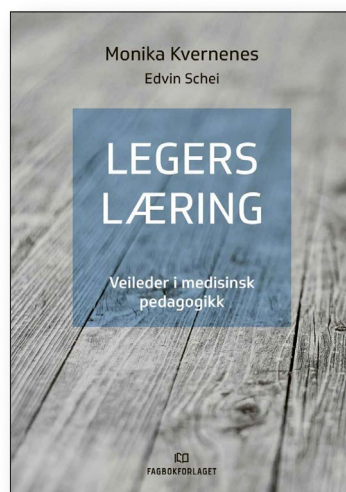
Nyttig bok for leger om læring og undervisning

Monika Kvernenes, Edvin Schei
Legers læring. Veileder i medisinsk pedagogikk
Oslo: Fagbokforlaget, 2022
314 s.
ISBN 978-82-450-3315-1

Michael 2023; 20: 79–80.

Denne boken henvender seg egentlig til alle leger – for som forfatterne sier: «Det skal godt gjøres å gå gjennom et yrkesaktivt legeliv uten å havne i den privilegerte posisjonen som veileder, mentor, underviser eller rollemodell.» Alle pedagogiske og didaktiske aspekter av betydning for den som har ansvar for andres læring behandles i boken. Her finnes det meste fra teoretisk bakgrunn til praktiske råd om hvordan man kan bli en bedre lærer og veileder.

Boken er delt i tre deler, men det er ingen samlende overskrift for hver del. Pussig nok er det først på side 30 at forfatterne forteller hva som ligger til grunn for oppdelingen. Det kunne med fordel stått som en kort innledning til hver del. Del 1 (kapitlene 1–4) gir først en kort historisk oversikt og drøfter så hva læring er og hvem den lærende er. Tidlig slås det fast – som et slag credo for boken – at det viktigste «...ikke er å formidle fakta, fortellinger, teori eller drøvtygget fagstoff, men å *tilrettelegge for læring*». Dette synes jeg forfatterne er tro mot gjennom hele boken. Del 2 (kapitlene 4–11) omtaler den praktiske gjennomføringen av tilrettelegging for læring. For eksempel om hvordan forelesninger kan gjøres mer studentaktiverende og anbefalinger for klinisk

undervisning, veiledning og vurdering. Her er det mye konkret og inspirerende stoff å hente også for erfarne lærere. Del 3 (kapitlene 12–16) tar for seg studieplanlegging og kvalitetssikring av utdanning. Pedagogisk forskningsbidrag til å bedre læring omtales, og til sist tiltak som kan bygge kompetanse hos dem som har ansvar for utdanning. Her omtales også barrierer mot å få til endring.

Forfatterens ambisjoner er høye. Blant annet håper de boken skal skape debatt om hva som skaper god læring og gjerne provosere. Til det tror jeg nok boken er for ordrik og for lite spisset. Men disse målene er vel vanskelig å nå med en balansert akademisk lærebok, som denne boken fremstår som. Det er heller ikke en bok jeg tror mange vil lese fra perm til perm. Derimot er jeg sikker på at den vil være til stor hjelp for dem som står overfor konkrete utdanningsoppgaver; én skal kanskje begynne som veileder, en annen skal for første gang delta i klinisk smågruppeundervisning, en tredje skal forberede forelesninger, en fjerde skal delta i en planleggingsgruppe for ny studieplan, en femte skal for første gang planlegge eksamen i et fag, osv. I slike sammenhenger vil det være naturlig å lese ikke bare de kapitlene i del 2 med spesifikk omtale av hvordan man går frem, men også en del av de mer grunnleggende kapitlene.

Det gyldne øyeblikk for å få til endring av læreres atferd, er når de står overfor nye oppgaver de ikke helt vet hvordan de skal mestre. Da vil henvisning til spesifikke deler av denne boken kunne være til avgjørende hjelp, helst kombinert med diskusjoner og praktisk trening. Motstand mot bruk av nye læringsformer skyldes ofte utrygghet på om dette er noe jeg vil mestre. God, konkret informasjon – som denne boken gir – vil da kunne være det som skal til for å snu motstand til lyst til å prøve.

Per Brodal
pabrodal@gmail.com

Per Brodal er professor emeritus i medisin (anatomi) ved Institutt for medisinske basalfag, Universitetet i Oslo. Han har spesialkompetanse innen neurobiologi og medisinsk utdanning.